

Kutatási jelentés az Adrenalin, TBE illetve egyéni kutatási engedélyekhez a 2010-es évben, az Aggteleki Nemzeti Park területén végzett tevékenységről.

Általános ismertetés

Az alábbiakban felsorolt, a területen található karsztobjektumokhoz az engedélyt a tárgyévben kértük és kaptuk meg a felügyelőségtől. A kutatómunkában az Adrenalin, a TBE és független kutatók vettek részt, a törvényi feltételek betartása mellett.

A végzett munka ismertetése

- **1862-8/2010**-az 5440 -es kataszteri számú, Nagyoldal - Haragistyai terület karsztobjektumainak feltárása, próbabontása.

A területen -a megfelelő egyeztetések után- két alkalommal, egyszer három, egyszer egy napot tartózkodtunk. Ezek: november 1-3, illetve december 28. Összesen 25 munkaóraban, kb. 37 kilométer hosszú nyomsvót jártunk be, átlagosan 70-100 méter szélességben, három alkalommal öt, egy alkalommal két fő részvételével. A nyomsvó a Fertős-tető térségét fedi le, mely a teljes kutatási területnek kb. a tizede. A bejárások alkalmával érdemben bontásra, kutatásra alkalmas objektumot nem találtunk. Fokozott figyelmet fordítottunk arra, hogy az élővilágot, a természetes környezetet a lehető legkevésbé se zavarjuk. A munkát következő évben folytatjuk.

- **10274-10/2010**-a u. n. Derenki-víznyelők kibontása, a vízfestéssel (1968-1972) már kimutatott barlangok feltárása érdekében

A területen -az ANP-vel történt megfelelő egyeztetés után- két kutatási alkalmunk volt. Ezek: július 12-14, illetve december 27. A kutatási alkalmakon öt, illetve négy fő vett részt, napi hat . A Derenk-Ny-i nyelő kitisztítása után megnyílt az egyértelmű függőleges vízvezető járat, mely három méter mélységben vízszintes irányba folytatódik. A kitöltésből származó, átlagosan tíz-húsz kilogrammos köveket tájba illően helyeztük el, illetve kialakítottunk a nyelő szájánál egy hordalékfogó szűrőt. A kitisztítást követő nap az erős esőzésnek köszönhetően megindult az aktív vízfolyás, melynek során kb. 500 liter víz tűnt el visszaduzzadás nélkül percenként. Ezután a nyár végi, illetve az őszi csapadékos időszak alatt a nyelő megközelíthetetlen volt. A decemberi fagyok hatására feltételeztük, hogy megszűnt a patak, azonban ottjártunkkor meglepődve tapasztaltuk a réten kialakult jég alól kifolyó -4 fokos vizet, mely akadálytalanul elnyelődött-meggátolva a munka folytatását. A továbbiakban csak a száraz nyári időszakban lehet dolgozni, lévén, hogy az intenzív nyelés miatt a jelenlegi végponton balesetveszélyes a tartózkodás.

A Derenk Tavi nyelő jelenleg eliszapolódott, megközelíthetetlen, egész évben teljesen víz borítja.

A Derenk- Keleti nyelót egy alkalommal sikerült beazonosítanunk. Időszakosan víz borítja. Ilyenkor kb. három méter mély tó alakul ki, közvetlen a nyelőtölcsér felett. Bontása a csak nagyon száraz, téli időben lehetséges, melyet jövőre kísérünk meg.

- **13670-10/2010**-a Derenki víznyelőkhöz kapcsolódó források kutatása

A Derenki nyelőkhöz kapcsolódó forrásokat a tárgyévben pusztán beazonosítottuk, valamit rendszeresen összehasonlítottuk vízhozamukat az elnyelt vizek mennyiségével. Felvetődhet a kérdése, hogy a Derenk-Nyugati nyelő, melynek vize a Káposztáskerti forrásban jelenik meg, pusztán csak rányelő, és a feltételezett barlangjáratok hossza többszöröse az eddig kiszámítottnak. Ezt a kijelentésünket arra alapozzuk, hogy a forrásban a nyelőben eltűnő víz többszöröse jelenik meg, és a felszínen a két objektum között nem találni nyelőpontot. Így vagy oldalág, vagy egy hátrább található nyelőt is feltételezhetünk.

A kutatásvezető adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői ig. száma: 130. Lakcíme: 1033. Budapest, Harrer P. 18. X/57.
Gonda Péter, Kut.vez. ig. száma: 203. Lakcíme: 1221 Budapest, Tompa u. 15.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, az Északerdő Zrt, valamint az Aggteleki Nemzeti Park dolgozóinak segítőkészségünkért, együttműködésükért!

Fotódokumentációs melléklet

A nyelő
környezet
e

A nyelő, közvetlen a munkák megkezdése előtt

Munka közben

Az aktív
nyelő

A
feltételeze

tt Derenk-
Tavi nyelő

A Derenk-
K-i nyelő

A
Káposztás

kerti
forrás